

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. Ondřeje Bartoše ve věci

žalobců: **D. K.,**
H. K.,

oba zastoupeni advokátkou **Mgr. Ivanou Zelenkovou**
sídlem Orlí 516/20, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, IČ 70892822**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

za účasti: **1. Obec Krouna, IČO 002 70 334**
sídlem Krouna 218, 539 43
zastoupená advokátem Mgr. Robinem Mlynářem
sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice

2. J. S.
zastoupený advokátem Mgr. Radkem Jilgou
sídlem Ladova 2044/3, 128 00 Praha 2

3. I. S.
zastoupená advokátem Mgr. Radkem Jilgou
sídlem Ladova 2044/3, 128 00 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 20. 6. 2022, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náklady řízení k rukám jejich právní zástupkyně Mgr. Ivany Zelenkové, advokátky, ve výši 11 228 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalovaného uvedeným ve výroku tohoto rozsudku bylo vyhověno odvolání osob zúčastněných na tomto řízení proti rozhodnutí Městského úřadu Hlinsko ze dne 22. 2. 2022, č. j. X (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“). Žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že žádost žalobců o odstranění pevných překážek podle ust. § 29 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) nacházejících se na pozemku parc. č. X, v k. ú. X (dále též „předmětný pozemek“), se zamítá. Podle žalovaného, na rozdíl od správního orgánu I. stupně, nebyly naplněny všechny znaky účelové komunikace a není tak dána věcná příslušnost k řízení o odstranění překážky na účelové komunikaci.
2. Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného včasně podanou žalobou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Mají za to, stejně jako správní orgán I. stupně, že se na předmětném pozemku účelová komunikace nachází. Žalovaný nezohlednil, že je malá znatelnost cesty v terénu způsobena bráněním v užívání pozemku ze strany manželů X a následně i obcí Krouna. Žalovaný v této souvislosti rovněž nezohlednil prohlášení pamětníků, kteří uvedli, že jim bylo manželé X bráněno v průjezdu přes předmětný pozemek.
3. Navíc při posuzování znaku patrnosti komunikace v terénu nemusí být nutným předpokladem existence cesty v terénu vyjeté koleje či vyšlapané stezky a je na místě zohlednit i jiné vlastnosti posuzovaného pozemku, např. jeho tvar či polohu ve vztahu k sousedním pozemkům. V této souvislosti žalobci odkázali na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, č. j. 7 As 317/2021-40 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).
4. K argumentu žalovaného, že v minulosti umístěný přístřešek na předmětném pozemku bránil jakémukoliv průjezdu, žalobci uvedli, že podle zákresu je patrné, že přístřešek byl průjezdný. Tedy při umístění přístřešku byla respektována existence účelové komunikace. I pokud by zdejší soud dospěl k názoru, že účelová cesta zanikla, došlo k jejímu obnovení okamžitě po odstranění dočasného přístřešku.

5. Vzhledem k tomu, že se žalovaný dalšími znaky účelové komunikace nezabýval, žalobci uvedli argumentaci i k těmto zbývajícím znakům, které považují za splněné.
6. S ohledem na výše uvedené žalobci považují žalované rozhodnutí za nezákonné a navrhli, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
8. Soudu bylo doručeno vyjádření obce Krouna a manželů X, kteří ve věci uplatnili práva osob zúčastněných. Obec Krouna i manželé X se ztotožňují s názorem žalovaného. Odmítají, že k zániku účelové komunikace došlo v důsledku umístění překážek a považují tvrzení žalobců za nepřesná a nepravdivá.
9. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. s. ř. s. přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů bez nařízení jednání (ust. § 76 odst. 1 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobci jsou od června 2021 vlastníci pozemku parc. č. X, Y a Z, vše v k. ú. X, druh pozemku lesní pozemek. Žalobci se domáhají přístupu k těmto pozemkům ze silnice III. třídy č. 3545 přes pozemek parc. č. X. Vlastníkem pozemku parc. č. X je obec Krouna. Na tento pozemek umístili manželé X pevné překážky (lampy elektrického osvětlení, vrby, sušák na prádlo, stavební materiál). Manželé X vlastní vedlejší pozemky, tj. pozemky parc. č. X a X. V důsledku umístění těchto překážek žalobcům nebyl umožněn přístup technikou vhodnou k obhospodaření lesních pozemků. Proto dne 24. 8. 2021 podali žádost o nařízení odstranění pevných překážek. Podle rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 23. 2. 2022, č. j. X byli manželé X povinni neprodleně odstranit pevné překážky umístěné na pozemku parc. č. X v k. ú. X. Tyto pevné překážky podle správního orgánu I. stupně brání v obecném užívání pozemní komunikace a také obhospodařování sousedících lesních pozemků, neboť v případě těžby dřeva neumožňují přibližování a vyvážení vytěženého dřeva dopravními prostředky po této komunikaci. Proti tomuto rozhodnutí podaly osoby zúčastněné na tomto řízení odvolání. Žalovaným rozhodnutím bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně změněno tak, že žádost žalobců o odstranění pevných překážek nacházejících se na pozemku parc. č. X, v k. ú. X, se zamítá.
11. Žalovaný považuje za prokázané, že pozemek parc. č. X nebyl dlouhodobě, a to v řádu desítek let, využíván jako přístupová komunikace pro příjezd k přilehlým lesním pozemkům. Minimálně v období trvání nájemní smlouvy mezi manžely X a obcí Krouna nebyl předmětný pozemek využíván, neboť na něj byly umístěny drobné stavby fakticky bránící jakémukoli průjezdu (tj. v období od roku 2005 do roku 2013). Nevyužívání tohoto pozemku je zřejmé i z faktického stavu, neboť zde nejsou žádné stopy užívání motorových vozidel. To podle žalovaného vyplývá i z ústního jednání na místě samém konaným dne 1. 10. 2021. Žalovaný nesouhlasí se závěry správního orgánu I. stupně, tedy že neznatelnost komunikace je důsledkem umístění pevných překážek. Naopak má za to, že předmětná komunikace nebyla desítky let užívána jako veřejně přístupná účelová komunikace, a tedy i její znaky (především znatelnost v terénu), zanikly. Z fotografií založených ve správním spisu jsou vedle staveb bránících užívání pozemku jako účelové komunikace rovněž jasně zřetelné dlouhodobě rostoucí dřeviny. Pokud komunikace přestane být užívána, nikdo se

proti tomu aktivně kvalifikovaně nebrání a tento stav trvá pokojně po delší dobu, pak je zcela zřejmé, že taková komunikace zanikne. Pokud tedy předmětná komunikace nebyla léta využívána, tak se buď předchozí vlastník o les nijak nestaral, či využíval jiné alternativní komunikace.

12. Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích: *Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.*
13. Podle ust. § 7 odst. 1 věty první zákona o pozemních komunikacích: *Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.*
14. Podle ust. § 29 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích: *Na vozovkách, dopravních ostrůvcích a krajnicích dálnice, silnice, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace mohou být umístěny pouze dopravní značky a zařízení kromě zábradlí, zrcadel a hlásek; ostatní předměty tvoří pevnou překážku.*
15. Podle ust. § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích: *Pevné překážky, na jejichž umístění nebylo vydáno povolení, jsou jejich vlastníci povinni odstranit na svůj náklad ve lhůtě stanovené silničním správním úřadem. Po marném uplynutí stanovené lhůty je vlastník, popřípadě správce dálnice, silnice nebo místní komunikace oprávněn odstranit pevnou překážku na náklady jejího vlastníka.*
16. Předmětem přezkoumávaného rozhodnutí byla žádost žalobců o odstranění pevné překážky z pozemní komunikace, konkrétně z části pozemku parc. č. X, podle ust. § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích. V takovém řízení musí správní orgán nejdříve řádně posoudit, zda žádostí dotčený pozemek je účelovou komunikací.
17. Pro závěr o existenci veřejně přístupné účelové komunikace je nutné naplnění čtyř znaků vyplývajících ze zákona o pozemních komunikacích a rovněž z ustálené judikatury správních soudů. Jedná se o 1) zřetelnost (patrnost) cesty v terénu; 2) cesta musí sloužit ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby jejich vlastníků nebo ke spojení nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo musí sloužit k obhospodařování zemědělských nebo lesních pozemků; 3) souhlas vlastníka cesty s jejím obecným využíváním a o 4) existenci nutné a nenahraditelné komunikační potřeby. Je třeba dodat, že naplňuje-li komunikace výše uvedené znaky, má charakter účelové pozemní komunikace ex lege, tj. ze zákona, aniž by bylo třeba o její kategorizaci vydávat správní rozhodnutí.
18. Zatímco podle správního orgánu prvního stupně byly všechny znaky účelové komunikace naplněny, žalovaný dospěl k názoru, že předmětný pozemek nesplňuje hned první z definičních znaků, tedy zřetelnost cesty v terénu.
19. Znak zřetelnosti cesty v terénu je nutné vždy posuzovat individuálně s přihlédnutím k individuálním vlastnostem posuzovaného pozemku. Žalovaný v souvislosti s nesplněním tohoto znaku poukázal zejména na absenci stop užívání motorovými vozidly. Existence vyjetých kolejí či vyšlapané stezky však nemusí být nutným předpokladem zřetelnosti cesty v terénu (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 1. 2014, č. j. 30 A 104/2012-38, publikovaný pod č. 3083/2014 Sb. NSS). Pozemek parc. č. X je

několik metrů široký a několik desítek metrů dlouhý pás vedoucí od silnice III. třídy č. X podél několika pozemků. Již svojí polohou a tvarem evokuje podobu cesty. Nelze rovněž přehlédnout, že v katastru nemovitostí je pozemek par. č. X veden se způsobem využití jako *ostatní komunikace*, jako *cesta* byl rovněž zapsán v pozemkové knize. V této souvislosti je pak nutné zmínit, že ačkoli podle žalovaného není předmětný pozemek desítky let využíván jako účelová cesta (podle manželů X cesta zanikla dokonce už v 50. letech minulého století), obec až v srpnu 2021, tedy ve chvíli, kdy se žalobci domáhali odstranění překážek, požádala o změnu způsobu využití pozemku (změna nebyla zapsána z důvodu neudělení souhlasu silničního úřadu).

20. Lze zhodnotit, že v období od roku 2005 – 2013 (od uzavření nájemní smlouvy k užívání části předmětného pozemku mezi manžely X a obcí Krouna), předmětný pozemek neplnil funkci nutné komunikační potřeby, neboť na předmětném pozemku byla umístěna dočasná stavba fakticky bránící průjezdu přes pozemek (viz. sdělení o ohlášení drobné stavby – dvě drobné stavby – dočasná demontovatelná přístřeší o rozměrech 3 x 5,2m, sedlová střecha na p. p. č. X v k. ú. X, ze dne 17. 10. 2005, č. j. X nebo např. obrázky č. 1.5 a 1.6 v příloze podání na č. l. 32 správního spisu). V tomto období tedy předmětný pozemek nebyl a ani nemohl být využíván jako veřejná účelová komunikace. Protože je ale mezi účastníky řízení sporné, kdy a jakým způsobem tato účelová komunikace zanikla, je pro učinění závěru o existenci veřejné účelové komunikace nutné situaci zhodnotit z hlediska skutečností vzniklých po roce 2013 a případně, nebude-li to stačit pro kladný závěr o existenci veřejně přístupné účelové komunikace, pak bude nutné situaci zhodnotit i z hlediska skutečností existujících před uzavřením nájemní smlouvy v roce 2005.
21. Jde-li o rozhodné skutečnosti po roce 2013, tedy po odstranění dočasné stavby v podobě přístřešků, je nutné posoudit, zda v této době začal být předmětný pozemek znovu využíván jako veřejná účelová komunikace či nikoli, a pokud využíván nebyl, tak z jakého důvodu.
22. Pokud by po odstranění přístřešků předmětný pozemek skutečně plnil funkci nutné komunikační potřeby (a vedle toho by splňoval i ostatní znaky veřejné účelové komunikace), bez ohledu na to, zda v minulosti účelová komunikace existovala (byť vzhledem k okolnostem uvedeným výše je zřejmé, že v minulosti existovala), by v tomto okamžiku vznikla, resp. by se obnovila. Jde-li o namítaný nesouhlas obce s tímto užíváním po roce 2013, kterým argumentuje žalovaný, je třeba uvést, že judikatura vychází z toho, že jednou udělený souhlas s veřejným užíváním nelze vzít později zpět a cestu tak zrušit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 As 50/2003-64 či ze dne 2. 11. 2016, č. j. 3 As 18/2016-75). Současně je k tomu ale třeba uvést, že tomu tak je pouze do doby, dokud jsou naplněny další definiční znaky účelové komunikace. Žalovaný tak má pravdu v tom, že pokud by vlastník pozemku po zániku některého ze znaků účelové komunikace dále nesouhlasil s jejím užíváním, nová (obnovená) účelová komunikace nevznikne (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2016, č. j. 48 A 7/2015-140, publ. pod č. 3440/2016 Sb. NSS). Ze správního spisu ale žádným způsobem nevyplývá, že by obec po odstranění překážek bránících v průjezdu svůj nesouhlas s užíváním pozemku vyslovila. Tak učinila až v podání ze dne 20. 7. 2021 (výzva obce Krouna – zdržení zásahu na pozemku p. č. X). Tedy i vzhledem k tomu, že postačí souhlas konkludentní, by v tomto případě došlo v roce 2013 k obnovení veřejné účelové komunikace jejím užíváním za splnění ostatních znaků veřejně přístupné účelové

komunikace. To nemůže změnit ani skutečnost, že by obec nebyla původním vlastníkem pozemku, který s užíváním komunikace vyslovil souhlas. Pokud totiž účelová komunikace jednou vznikne, je její právní status závazný i pro budoucí vlastníky pozemku – účelové komunikace, kteří nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2022, č. j. 55 A 9/2022-62). Jestliže tedy vlastník se zřízením účelové komunikace v minulosti souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno ani jeho právními nástupci (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. 22 Cdo 1173/2005).

23. Pokud předmětný pozemek po roce 2013 nutnou komunikační potřebu již neplnil, je třeba posoudit, z jakého důvodu tomu tak bylo.
24. Pokud by cestu veřejnost nevyužívala, ačkoli ji ale využívat mohla (tzn. na pozemku by nebyly žádné překážky bránící v průjezdu či průchodu přes pozemek), veřejná účelová komunikace by v roce 2013 již zanikla (nezanikla-li dříve), resp. by se neobnovila. K zániku účelové komunikace totiž dochází především tak, že zanikne účel, pro nějž vznikla, tedy v daném případě pokud by účelová komunikace přestala plnit nutnou komunikační potřebu. Pokud účelová komunikace zanikla, nelze se v budoucnu jednostranně domáhat její existence (obnovení), např. s odkazem na vyznačení účelové komunikace v katastrální mapě, nebo proto, že pamětníci dosvědčí, že se v minulosti takto užívala apod. Již jednou zaniklá účelová komunikace může být obnovena pouze tak, že dojde opět k naplnění všech čtyř výše zmíněných znaků. V tomto popisovaném případě by tak k zániku došlo z důvodu absence znaku nutné komunikační potřeby, nikoli v důsledku zahrazení pozemku, a to bez ohledu na skutečnosti před rokem 2005. Tedy za těchto okolností by již nebylo možné se v roce 2021 domáhat existence účelové komunikace, pokud by cesta po odstranění přístřešků v roce 2013 zanikla bez protiprávního zásahu tím, že fakticky nebyla užívána, neboť absentovala potřeba tuto cestu využívat.
25. To ale neplatí, pokud by předmětný pozemek nebyl po roce 2013 využíván toliko v důsledku umístění překážek (jiných než přístřešků – tzn. osvětlení, dřevo, sušák na prádlo, ...). V tomto případě by bylo relevantní, zda nedošlo k neoprávněnému umístění těchto překážek. Jinými slovy, zda účelová komunikace na předmětném pozemku již existovala v okamžiku, kdy manželé X započali s budováním pevných překážek. Pokud by tomu tak bylo, nebylo by možné námitku zániku účelové komunikace zohlednit, neboť *protiprávní jednání nepožívá právní ochrany*. Jestliže sporná komunikace přestala být využívána v důsledku protiprávního zahrazení, nelze tuto námitku vzít v potaz (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2022, č. j. 10 As 99/2022-56 nebo rozsudek ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, bod 89, kde NSS zdůraznil, že znak existence účelové komunikace není dán jen tehdy, pokud cesta zanikne „bez protiprávního zásahu“). Krajský soud proto shrnuje, že pokud byly překážky vybudovány v okamžiku, kdy veřejná účelová komunikace existovala, nemůže tento postup způsobit zánik účelové komunikace. I z tohoto důvodu nelze otázku okruhu osob využívajících komunikaci posuzovat výhradně optikou faktického stavu v době rozhodování správních orgánů, a to mimo jiné právě z důvodu možnosti zániku zřetelnosti cesty vybudováním překážek bránícím v užívání pozemku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2016, č. j. 9 As 141/2016 - 30). V dané věci tedy není samo o sobě

relevantní, pokud v současnosti došlo k zúžení skupiny osob využívajících daný pozemek jako cestu.

26. Přitom je třeba zmínit, že veřejně přístupná účelová komunikace nemohla zaniknout ani v důsledku existence výše zmíněné nájemní smlouvy, ale ani ohlášením dočasné stavby. Jde-li o nájemní smlouvu, existencí soukromoprávního závazkového vztahu nemůže předmětná komunikace ztratit definiční znaky veřejně přístupné účelové komunikace, neboť soukromá práva v tomto případě nemohou omezit veřejnoprávní institut obecného užívání účelové komunikace. Co se týká ohlášení stavby, je nutné uvést, že byť v daném případě stavba přístřešků podléhala ohlášení ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) a stavební úřad tuto stavbu posuzoval, v rámci úvahy o případném zákazu provedení ohlášené stavby stavební úřad charakter daného pozemku jako veřejně přístupné účelové komunikace nezkoumá (srov. zejm. § 107 odst. 1 stavebního zákona). Mnohem významnější by naopak v tomto ohledu mohlo být rozhodnutí stavebního úřadu o umístění stavby, jehož součástí (pokud souvisí s pozemními komunikacemi) může být i vyžádání si stanoviska dotčených orgánů (srov. např. § 16 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích). Žalobce ani žalovaný však existenci žádného obdobného rozhodnutí netvrdí a není ani součástí správního spisu. S ohledem na výše uvedené proto krajský soud uzavírá, že skutečnost, že stavební úřad v návaznosti na ohlášení dočasné stavby nevydal rozhodnutí o zákazu provedení ohlášené stavby, neznamená, že se na předmětném pozemku nenachází veřejně přístupná účelová komunikace (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2021, č. j. 54 A 169/2018- 53). Tím spíše, pokud si manželé X byli v okamžiku umísťování pevných překážek vědomi toho, že se na předmětném pozemku veřejná účelová komunikace nachází. V takovém případě by se pak nemohli dovolávat důsledků plynoucích z takového jednání.
27. Žalovaný se však výše uvedenými úvahami dostatečně nezabýval a k závěru o neexistenci veřejně přístupné účelové komunikace dospěl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Navíc ke svým závěrům dospěl *bez nutnosti dalšího dokazování* a vycházel ze spisového materiálu správního orgánu I. stupně, který věc posoudil zcela odlišně. Vzhledem k tomu, že žalovaný považuje nevyužívání předmětného pozemku po dobu desítek let za prokázané, je zarážející, že k tomuto závěru došel, aniž by provedl důkazy svědeckými výpověďmi osob, které mohou mít povědomost o tom, kdy a z jakého důvodu přestal být předmětný pozemek využíván. Ostatně sami odvolatelé (jako osoby zúčastněné na tomto řízení) navrhovali provedení důkazu svědeckými výpověďmi místních pamětníků (tento důkaz neprovedl ani správní orgán I. stupně). Zároveň se žalovaný žádným způsobem nevypořádal ani s vyjádřením pana X a X (příloha vyjádření žalobců k ústnímu jednání ze dne 5. 10. 2021 na č. l. 16 správního spisu) a čestnými prohlášeními pana X a paní X (příloha návrhu na doplnění dokazování ze dne 26. 1. 2021 na č. l. 29 správního spisu). Z těchto podání vyplývají zcela opačné závěry, než jaké činí žalovaný.
28. Krajský soud tak s ohledem na shora uvedené nemůže souhlasit s tvrzením žalovaného o prokázání zániku účelové komunikace. Žalovaný dospěl k závěru o neexistenci veřejně přístupné účelové komunikace na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Vzhledem k tomu, že úkolem správních soudů není nahrazovat činnost správních orgánů, a skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění, krajský soud podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.

ř. s. žalované rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaný vázán právním názorem krajského soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku. Správní řízení bude proto třeba ve shora uvedeném směru doplnit, a to zejména jde-li o provedení dokazování v podobě svědeckých výpovědí osob, které mohou mít povědomost o tom, kdy a z jakého důvodu přestal být předmětný pozemek využíván. V případě posuzování dalších znaků účelové komunikace, konkrétně možnosti alternativní cesty, žalovaný zohlední, zda je možná alternativní cesta schopna naplnit komunikační potřebu v dostatečné míře. K vymezení dostatečné míry naplnění komunikační potřeby je přitom třeba přihlížet zejména k povaze nemovitostí, ke kterým cesty vedou, k dopravně technickému stavu alternativní cesty a k případné nutnosti upravit zpřístupňované nemovitosti (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2014, č. j. 7 As 68/2014-87).

29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobcům účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. soudní poplatek za podání návrhu a náklady právního zastoupení žalobců dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právní zástupkyně žalobců za 2 úkony právní služby, konkrétně se jedná o převzetí a přípravu zastoupení (ust. § 11 odst. 1 písm. a) a sepis žaloby (ust. § 11 odst. 1 písm. d) podle § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve výši 6 200 Kč (2 x 3 100 Kč). Náklady řízení tvoří rovněž paušální náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby podle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu a to ve výši 600 Kč. Protože je právní zástupkyně žalobců plátcem daně z přidané hodnoty, náleží jí k přiznané odměně i částka odpovídající příslušné sazbě daně ve výši 1 428 Kč podle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s., tj. celkem 8 228 Kč za náklady právního zastoupení. Dále krajský soud přiznal žalobcům právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za podání návrhu ve výši 3 000 Kč podle položky 18 odst. 2 písm. a) přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Celkové náklady řízení tak činí 11 228 Kč. Žalovaný je povinen nahradit žalobcům náklady řízení k rukám jejich právní zástupkyně a to podle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovuje přiměřenou lhůtu v délce 30 dnů podle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Osoby zúčastněné na řízení nemají ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů soudního řízení, neboť jim soud neuložil žádnou povinnost.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 30. listopadu 2022

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu